

blot vil være uden den ønskede kriminalpræventive effekt, men kan være direkte kriminalitetsfremmende ved at forværre familieforholdene i de familier, hvor forholdene i forvejen er dårligst, og hvor børnenes kriminalitet er mest massiv.

Mindretallet bemærker, at denne risiko for en negativ »nettoeffekt« dog vil være mindst, hvis man gennemfører den model, som flertallet anbefaler (objektiv hæftelse for barnets culpøse handlinger op til et begrænset beløb).

4.1.4. Med dette forbehold fra mindretallets side har der i øvrigt i det væsentlige været enighed i kommissionen om overvejelserne om den nærmere udformning af den model, som flertallet kan anbefale:

Kommissionen finder, at i hæftelsesansvar alene bør gælde for *forældremyndighedens indehaver*. Det betyder, at ansvaret f.eks. ikke gælder for skolen, fritidsklubber, plejefamilier eller venner og familie, som har barnet på besøg eller boende i perioder.

Kommissionen finder endvidere, at hæftelsesansvaret bør gælde, når barnet er *hjemmeboende hos en eller begge indehavere af forældremyndigheden*. Hvis der er fælles forældremyndighed, men forældrene ikke bor sammen, bør hæftelsesansvaret gælde for begge forældre, uanset hvem af dem barnet bor hos. Hæftelsesansvaret bør derimod ikke gælde i tilfælde, hvor barnet er anbragt uden for hjemmet (f.eks. i en plejefamilie eller på en institution) eller klart er flyttet hjemmefra.

Kommissionen foreslår desuden, at hæftelsesansvaret skal gælde *uanset, hvor og hvornår barnet forvolder skade*, dvs. selv om det f.eks. sker, mens barnet opholder sig hos den anden forælder eller er på lejr tur med skolen eller på ferie hos en kammerat, og selv om det sker, mens den pågældende forælder selv er borte fra hjemmet.

Kommissionen anfører om disse elementer i ordningen bl.a., at det næppe vil være muligt at udforme en ordning, der vil forekomme retfærdig i alle tilfælde, men at der bør lægges vægt på, at forældremyndighedens indehaver er den, som efter lovgivningen i øvrigt har forpligtelser over for barnet og ret til at træffe centrale beslutninger vedrørende barnet, f.eks. om skolevalg. Det er således forældremyndighedens indehaver, som normalt er den, der i den store sammenhæng har mulighed for at påvirke og øve indflydelse på et barn, der er hjemmeboende, og derfor er forældremyndighedens indehaver efter kommissionens opfattelse nærmest til at bære et skærpet forældreansvar, som skal varetage et generelt kriminalpræventivt hensyn.

Kommissionen finder endvidere, at forældrene bør hæfte i tilfælde, hvor *barnet selv er erstatningsan-*

svarligt for en skade på grundlag af dansk rets almindelige erstatningsregel (culpa-reglen). Hændelige skader, som barnet forvolder ved et uheld, vil således falde uden for, men omvendt vil forældrene ikke kun hæfte for kriminelle handlinger som tyveri, hærværk og vold, men ligesom efter den norske ordning også for skader, der forvoldes uagtsomt.

Kommissionen anfører herom bl.a., at en hæftelsesregel også bør gælde i tilfælde, hvor skaden er forvoldt af et barn under den kriminelle lavalder, og derfor ville en begrænsning af ordningen til kun at gælde ved strafbare forhold kunne medføre, at der for at gennemføre et krav mod forældrene til et barn under 15 år måtte gennemføres en bevisførelse ligesom, hvis der var tale om en straffesag mod barnet. En sådan bevisførelse ville ofte være meget vanskelig bl.a. på grund af den usikkerhed, der f.eks. gør sig gældende med hensyn til vurderingen af mindre børns forsæt i forskellige situationer, og der ville desuden være en øget risiko for, at børn under den kriminelle lavalder »stemples« som kriminelle.

Kommissionen finder, at forældrenes hæftelse bør fastsættes til *5.000 kr.*, og at denne hæftelse under hensyn til det kriminalpræventive hovedsigte med ordningen bør gælde *for hver skadegørende handling*, som barnet foretager, uanset hvilke eller hvor mange skader der forvoldes ved den enkelte handling. Hvis der er sket skade for mindre end 5.000 kr., kan forældrene kun afkræves det mindre beløb, mens forældrene kun kan afkræves 5.000 kr., hvis der er sket skade for mere end 5.000 kr., og hvis én handling forvolder flere skader (f.eks. en ildspåsættelse, der både forvolder skade på bygninger og personskaade på personer i bygningen), vil forældrene således kun hæfte med op til 5.000 kr. i alt. Omvendt kan man tænke sig situationer, hvor et barn forvolder mange skader i løbet af en kortere periode – eventuelt ved flere handlinger under en enkelt tur i byen – i så fald vil forældrene kunne afkræves op til mange gange 5.000 kr.

Kommissionen finder, at den foreslåede beløbsgrænse vil være passende med henblik på at opnå den ønskede adfærdsregulerende virkning samtidig med, at hæftelsen normalt ikke bliver ødelæggende for familiens økonomi.

Kommissionen bemærker, at en fast beløbsgrænse, selv om den fastsættes til et relativt lavt beløb, i sagens natur vil kunne ramme skævt, afhængigt af forældrenes økonomiske forhold. Et alternativ kunne være at fastsætte hæftelsen som en procentdel af de ansvarlige forældres skattepligtige indkomst, men omfanget af et civilretligt erstatnings- eller hæftelsesansvar reguleres ikke på denne måde i den øvrige lovgivning, og en så-